

Palatalizacja i powiązane procesy fonologiczne w gwarze podhalańskiej na podstawie gwary wsi Dzianisz. Analiza w ramach teorii optymalności

Niniejszy projekt ma dwa cele: ogólnojęzykoznawczo-teoretyczny oraz opisowy. Celem ogólnojęzykoznawczo-teoretycznym jest włączenie się w dyskusję na temat adekwatności teorii optymalności jako modelu fonologicznego. Celem deskryptywnym jest zebranie danych i przeprowadzenie ich analizy w taki sposób, ażeby odkryć rządzące gwarą podhalańską (w szczególności jej realizacją we wsi Dzianisz) reguły fonologiczne oraz generalizacje. Ten cel jest istotny, ponieważ gwara podhalańska nie została jak dotąd profesjonalnie opisana zgodnie ze współczesną metodologią językoznawczą. Jest to sprawa ważna, gdyż gwara ta stanowi istotny fragment polskiej kultury językowej. A zatem, niniejszy projekt nie jest tylko studium teoretycznym. Jest on próbą dokumentowania i archiwizacji unikalnego systemu polskiej kultury językowej. Ta próba winna być podjęta jak najszybciej, ponieważ gwara podhalańska ma niebezpiecznie powiększające się znamiona zanikającego systemu gramatycznego.

Gwara mówiona we wsi Dzianisz jest częścią gwary podhalańskiej. Przeprowadzone przeze mnie badanie pilotażowe dowodzi, że fonologiczna struktura tej gwary różni się znacząco od struktury języka ogólnopolskiego. Wychwycenie i opisanie tych różnic jest dużym wyzwaniem dla teorii optymalności, która dotychczas nie była używana do opisu wysoko skomplikowanych systemów palatalizacji.